Várjuk regisztrált vendégeinket a Kutatók Éjszakáján!

2021/09/24
2021/09/20

Szeptember 24-én 16 órától számos érdekességgel, csak ritkán megtekinthető dokumentumok bemutatásával várjuk vendégeinket.

Az Európa-szerte megrendezett Kutatók Éjszakája hagyományosan minden év szeptember utolsó péntekén várja a tudomány iránt érdeklődőket. 2018-tól a rendezvény már kétnapos: péntek délutántól szombat estig mutatjuk be a tudomány fontosságát és a kutatói életpálya színességét látványos, interaktív, sokszínű programjainkkal. 2021-ben szeptember 24-én és 25-én rendezik meg a programokat. Terveink szerint online, hibrid és személyesen látogatható programokkal várja a látogatókat az eseménysorozat.

A koronavírus-járvány is demonstrálja a tudomány fontosságát világunk jövőjének alakítása során. A kutatás-fejlesztés és az innováció; az új, tudásintenzív termékek előállítása Európa jövőbeli versenyképességének a záloga. Különösen igaz ez a járványt követő időszak gazdasági megújulására. Éppen ezért kiemelt fontosságú a kutató bemutatása a társadalomnak és a fiatalok figyelmének felhívása a kutatói és fejlesztői karrier lehetőségére.

Az első Kutatók Éjszakáján még csak néhány intézmény nyitotta meg kapuit és szervezett érdekes programokat, tavaly viszont már közel 50 magyarországi település 200-nál több partnerintézménye várta több mint 2500 programmal a sok tízezer érdeklődőt. Európa-szerte közel félezer városban több mint egymillióan vettek részt a tudomány ünnepén.

Látogatói információk

Az olvasójeggyel rendelkező és az olvasójeggyel nem rendelkező vendégeink is csak

hosztesz kíséretében juthatnak az intézménybe, illetve hagyhatják el az épületet, azzal a különbséggel, hogy az olvasójeggyel nem rendelkező látogatókat negyedóránként csoportokban kísérjük a könyvtár főbejáratához, majd a könyvtártól a fesztivál kijáratáig.
Bővebb tájékoztatás a helyszínen történik!

Az Országos Széchényi Könyvtár programjai 2021. szeptember 24-én
Alábbi programjainkra a Kutatók Éjszakája oldalán [1] lehet regisztrálni.

16.00–16.45
Perger Péter: *A 360 éves* Váradi Biblia *kalandos története*
Helyszín: *V. emelet, 516. előadóterem*
Létszámlimit: *25 fő*

SZENT BIBLIA,

AZ AZ:

ISTENNEK O ES UJ TESTAMENTOMA-BAN FOGLALTATOTT

egész Szent Iras.

MAGYAR nyelvre fordittatott

CAROLI GASPAR

által.

MOSTAN PEDIG UJOBBAN EZ ÖREG formában némely nehezeb, és homályossab forditásu Sz. Irásbéli *Locus*oknak értelmes magyarázatival, az Istennek a' Magyar nemzetben lévő Anyaszentegyházának hathatós épületére kibocsáttatott.

Ex Musco Hungarico

A.M.K. MÚZEUM KÖNYVTÁRA

VARADON,

Kezdettetett nyomtatása a' veszedelem előtt: és el-végeztetett Colosvarat, SZENCI K. ABRAHAM által.

M. DC. LXI.

[2]Az ún. *Váradi Biblia* a Károlyi Gáspár által készített első teljes magyar bibliafordítás, a *Vizsolyi Biblia* ötödik, javított kiadása. Nyomtatását hosszas előkészületek után 1658-ban kezdte meg Váradon – a szakmai felkészültségéért nemességgel és beszédes címerrel megajándékozott – Szenci Kertész Ábrahám. A várost 1660 nyarán azonban elfoglalta a török, a nyomdafelszerelés és az elkészült részek csak kalandos úton menekültek meg, így a munkát Kolozsvárott sikerült befejezni.

Újabban derült arra fény, hogy a fennmaradt példányok élén többféle, eltérő szedésű címlap található, a módszeres vizsgálat pedig számos érdekes, szép és kevésbé látványos kéziratos címlapot is a felszínre hozott. A betűtörténeti kutatások eredményeinek felhasználásával sikerült ezek készítési idejét, helyét, körülményeit megállapítani. A címlappótlások, kiegészítések – a pazar kötésekkel együtt – a *Váradi Biblia* több évszázados megbecsültségét mutatják, nem egy esetben a kötetek egyéni sorsába engednek bepillantást.

17.00–19.30
Egy töredék anatómiája – Az MTA-OSZK Res Libraria Hungariae Kutatócsoport ELKH (Fragmenta Codicum Műhely, 19. századi Könyv- és Sajtótörténeti Műhely) előadásai
Helyszín: *V. emelet, 516. előadóterem*
Létszámlimit: *25 fő*

[3]Kutatócsoportunk „boncmesterei” szeretettel mutatják be Önöknek a tárgylemezeikre került töredékeket! Várjuk Önöket, ha kíváncsiak arra, hogyan lehet megtalálni egy középkori misekönyv összetartozó darabjait, milyen lehetett Bonfini *Tizedei*nek díszkódexe, és mi vezetett a pusztulásához, ha szeretnék látni, hogyan írtak eleink magyar nyelven Szabács viadaláról vagy hogy

milyen könyveket tartalmazott egy különlegesen illusztrált késő középkori könyvjegyzék. És vajon mit keresnek az apró rajzok egy 19. századi prédikációtöredékben, és mit álmodott IX. Piusz pápa 1848-ban?

Az előadások után a töredékeket eredetiben is megtekinthetik.

- **17.00–17.20**
  Hende Fanni: *Irkafirkák vagy fogódzók? Egy nyomozás története*
  Az előadásban bemutatjuk, hogyan nyomozható ki egy ismeretlen eredetű töredék története a kutatócsoport szisztematikus kódextöredékfeltáró- munkájának köszönhetően.
- **17.20–17.40**
  Korondi Ágnes: *Magyar nyelvű töredékek az Országos Széchényi Könyvtárban*
  Az Országos Széchényi Könyvtár három, izgalmas magyar nyelvű szövegeket tartalmazó töredékét mutatja be az előadás: a Mátyás király Szabács váránál a törökök fölött aratott győzelmét megéneklő *Szabács viadalá*nak kéziratát, a zenetörténeti és nyelvtörténeti szempontból egyaránt érdekes Zsigmond-kori töredéket és a csíziót, valamint az imádságokat és a gyónáshoz segítséget nyújtó tízparancsolatot, bűnjegyzéket tartalmazó, pálos eredetű Peer-kódexből származó töredéket.
- **17.40–18.00**
  Orsós Julianna: *Eco után szabadon: Egy késő középkori könyvlista mámora*
  Az előadás egy illusztrált, 15. század végi könyvlistával ismerteti meg az érdeklődőket. Utánajárunk, milyen céllal készülhetett, milyen művek szerepelnek rajta, honnan érkezett a Magyar Királyság területére, és milyen szokatlan módon került rá egy nem mindennapi díszítés.
- **18.00–18.20**
  Zsupán Edina: *Bonfini-töredékek – egy királyi kódex sorsa és a 16. századi aktuálpolitika*
  Antonio Bonfini történeti műve a későközépkori magyar történelem legfontosabb forrása. A mű királyi díszpéldányából csupán néhány töredék maradt fenn. Az előadás a töredék érdekességeit mutatja be, s kitér a díszkódex és általában a mű kéziratos példányai szomorú sorsának lehetséges okaira is.
- **18.20–18.40**
  Bárány Zsófia – Klestenitz Tibor: *A sajtótörténeti töredékek sokszínűsége*
  Az előadás annak bemutatására vállalkozik, miként értelmezhetjük a sajtótörténet vonatkozásában konkrét példák segítségével a töredék és töredékesség fogalmait.
- **18.40–19.00/19.30**
  A kiállított töredékek megtekintése

16.00–16.45
Sárközy Réka: *Új kutatótér az OSZK-ban*
Lukács Bea: *Személyes történelem mozgóképen – oral-history*
Helyszín: *VII. emelet, Kápolnatér*
Létszámlimit: *25 fő*

[4]

A Történeti Fénykép- és Videótár gyűjteményeihez a nemrég megnyitott új kutatóteremben, a Kápolnatérben immár méltó körülmények közt férhetnek hozzá kutatóink. Az előadás bevezetőjében Sárközy Réka, a Fényképtár vezetője mutatja be az új teret, a kutatási lehetőségeket és néhány különleges albumot.

„Ha a miniszterrel vagy a vezérezredessel életútinterjú készül, ne felejtsük el megkérdezni a titkárnőt vagy a fegyverhordozót is!” – vallotta Bokor Péter filmrendező, többszáz életútinterjú készítője, a Történeti Interjúk Tára egyik alapítója. Az Országos Széchényi Könyvtár interjúgyűjteményének rövid történetén keresztül – az első, gyűjtött, még a hetvenes években készült felvételektől egészen a legújabbakig, mint például a The Other Europe nemzetközi együttműködés során megszerzett filmes emlékek – Lukács Bea, a gyűjtemény vezetője beszél arról, hogy miért érdekes a hétköznapi, személyes történelem, hogyan tudja bővíteni ismereteinket egy korról, egy eseményről a szemtanúk szubjektív emlékezete. Az előadás közben részleteket vetítünk ritkán vagy soha nem látott videóinterjúkból.

17.00–17.45
Illyés Boglárka: *Saint-Saëns* Sámson és Delila *operája Budapesten*
Helyszín: *VI. emelet, Színháztörténeti és Zeneműtár olvasóterme*
Létszámlimit: *25 fő*

[5]

Camille Saint-Saëns *Sámson és Delilá*ja nemzetközi viszonylatban máig az egyik legtöbbet játszott francia opera. A bibliai témájú, korát megelőző mű útja azonban még hazájában is meglehetősen rögös volt a sikerig. Budapesten a Liszt Ferenc által kieszközölt weimari ősbemutató után huszonhét évvel, 1904. október 22-én mutatták be nagy és tartós sikerrel, amiben a Kéméndy Jenő által tervezett pompás szecessziós látványvilágnak is szerepe volt. A program keretében az érdeklődők egyebek közt megismerhetik az opera keletkezés- és előadástörténetének érdekes magyar vonatkozásait. Bemutatjuk a librettó alapjául szolgáló, egykor betiltott irodalmi mű a könyvtáralapító Széchényi Ferenc gyűjteményében fennmaradt példányát, valamint a Színháztörténeti és Zeneműtárban őrzött jelmez- és díszlettervek, fényképek, beírt magyar szöveget tartalmazó kották, archív hangfelvételek és korabeli kritikák segítségével felidézzük a száz éve elhunyt zeneszerző operájának hazai előadásait és visszhangját.

18.00–18.30
Tóth Zsuzsa: *A Pray-kódex díszmásolat-készítésének kötéstörténeti hátteréről*
Helyszín: *VI. emelet, Színháztörténeti és Zeneműtár olvasóterme*
Létszámlimit*: 25 fő*

[6]

Az előadás elmeséli, hogyan öltött formát a pápának ajándékozott kötet a tervezéstől a megvalósulásig. Eközben az érdeklődő megismerkedhet az eredeti kötéstechnika lépéseivel, amellyel a kódex készült.

Felhívjuk vendégeink figyelmét, hogy a belépéskor kollégáink testhőmérséklet-ellenőrzést végeznek, valamint a kézfertőtlenítés kötelező.

Tájékoztatjuk a rendezvényen részt vevőket, hogy az eseményről felvétel készül. Az eseményen készült videó, hang és képfelvételek (a rendezvényeken készült fotók és videofelvételek, melyeken a résztvevők véletlenszerűen feltűnhetnek) tekintetében: a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelet 6. cikk (1) bekezdésének f) pontja szerinti jogos érdek.

2021/09/20 - 08:14

Source URL: https://oszk.hu/en/node/5373

Links:
[1] https://app.kutatokejszakaja.hu/intezmenyek#orszagos-szechenyi-konyvtar
[2] https://oszk.hu/sites/default/files/V%C3%A1radi%20Biblia%20cl_.jpg
[3] https://oszk.hu/sites/default/files/toredek_anatomiaja.jpg
[4] https://oszk.hu/sites/default/files/szemelyestortenelem.JPG

[5] https://oszk.hu/sites/default/files/Samson_es_Delila.jpg
[6] https://oszk.hu/sites/default/files/Pray-kodex-keszitese-004_0.jpg
[7] https://oszk.hu/en/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek